

**GENERALNY INSPEKTOR
OCHRONY DANYCH
OSOBOWYCH**

dr Wojciech R. Wiewiórowski

Warszawa, dnia 24 maja 2012 r.

DOLiS/DEC-467/12/32952, 32955

dot. [...]

DECYZJA

Na podstawie art. 104 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2000 r. Nr 98 poz. 1071 ze zm.), art. 12 pkt 2 i art. 22 w związku z art. 23 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2002 r. Nr 101, poz. 926 ze zm.), po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego w sprawie skargi Pana K. Z., na przetwarzanie dotyczących go danych osobowych przez Panią V. S. i Pana M. S., wspólników H. s. c.,

odmawiam uwzględnienia wniosku.

Uzasadnienie

Do Biura Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych wpłynęła skarga Pana K. Z., zwanego dalej Skarżącym, na przetwarzanie dotyczących go danych osobowych przez Panią V. S. i Pana M. S., wspólników H. s. c., zwaną dalej Spółką. W treści przedmiotowej skargi Pan K. Z. zakwestionował legalność przetwarzania jego danych osobowych, w szczególności w celach marketingowych przez ww. podmiot, w związku z czym sformułował wobec organu ochrony danych osobowych wniosek o dokonanie cyt.: „kontroli zgodności przetwarzania danych z przepisami o ochronie danych osobowych”.

Wobec powyższego Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych wszczął postępowanie, w toku którego ustalił, co następuje.

- 1) Wspólnicy H. s. c. prowadzą Okręgową Stację Kontroli Pojazdów na podstawie decyzji Dyrektora Transportowego Dozoru Technicznego nr [...] z dnia [...] sierpnia 2007 r. oraz wpisu do rejestru przedsiębiorców prowadzących stacje kontroli pojazdów prowadzonego przez Prezydenta W.. Przedmiotem działalności H. s. c. jest m. in. prowadzenie badań i analiz technicznych oraz konserwacja i naprawa pojazdów samochodowych.

- 2) Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych przeprowadził w siedzibie Spółki czynności kontrolne, w toku których ustalono, co następuje W dniu [...] listopada 2009 r. Pan K. Z. wykonał w H. s. c. przegląd techniczny samochodu marki A., o numerze rejestracyjnym [...] udostępniając w tym celu swoje dane osobowe w zakresie imienia, drugiego imienia, nazwiska, adresu zameldowania oraz dane odnoszące się do pojazdu w zakresie marki samochodu, numeru rejestracyjnego, numeru nadwozia, daty rejestracji pojazdu w Polsce, informacji na temat posiadania przez pojazd instalacji gazowej. Dane te zostały automatycznie wczytane z obrazu QR (kod zamieszczony na dowodzie rejestracyjnym ww. pojazdu przez system informatyczny o nazwie „A.”, który służy do obsługi klientów Okręgowej Stacji Kontroli Pojazdów prowadzonej przez Spółkę). Spółka przetwarza dane osobowe Skarżącego w zbiorze danych klientów, tj. osób z usług Okręgowej Stacji Kontroli Pojazdów prowadzonej przez Spółkę. W listopadzie 2010 r. Spółka skierowała do Skarżącego za pośrednictwem Poczty Polskiej informację o zbliżającym się terminie kolejnego przeglądu pojazdu, zachęcającą jednocześnie do skorzystania ponownie z usług Spółki.
- 3) Odnosząc się do podstaw prawnych przetwarzania danych osobowych Skarżącego Spółka wskazała, cyt.: (...) podstawą prawną wykorzystania danych Pana K. Z. w celu marketingowym, jakim było skierowanie do niego informacji o zbliżającym się terminie przeglądu pojazdu była przesłanka określona w art. 23 ust. 1 pkt 5 ustawy (...), a ponadto zgoda Pana K. Z. na przetwarzanie jego danych osobowych w tym celu wyrażona ustnie podczas korzystania z usług Okręgowej Stacji Kontroli Pojazdów prowadzonej przez »H.« s. c. (art. 23 ust. 1 pkt 1 ustawy). Pozyskane przez Okręgową Stację Kontroli Pojazdów prowadzoną przez »H.« s. c. dane osobowe Pana K. Z. są nadal przetwarzane przez wspólników »H.« s. c. w celu dopełnienia obowiązku wynikającego z § 5 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 18 września 2009 r. w sprawie zakresu i sposobu przeprowadzania badań technicznych pojazdów oraz wzorów dokumentów stosowanych przy tych badaniach (Dz. U. Nr 155, poz. 1232), zgodnie z którym podmiot prowadzący stację kontroli pojazdów prowadzi rejestr badań technicznych pojazdów z wykorzystaniem systemu informatycznego, w którym zamieszcza dane i informacje o wykonanych badaniach technicznych i innych czynnościach związanych z dopuszczeniem pojazdu do ruchu; dane te przechowuje się w rejestrze przez okres 12 miesięcy, a po upływie tego okresu dane i informacje podlegają archiwizacji na nośnikach informatycznych i są przechowywane przez okres 5 lat. Dane dotyczące Pana K. Z. po upływie ok. 12 miesięcy od daty wykonania badania technicznego pojazdu, zostały zarchiwizowane na dysku serwera znajdującego się w siedzibie Spółki i będą tam przechowywane przez okres 5 lat w celu dopełnienia obowiązku wynikającego z ww. przepisu. Ponadto, dane Pana K. Z. w zakresie: imię, nazwisko, adres i NIP, znajdujące się na duplikacie wystawionego paragonu za zrealizowaną usługę, jako dowodzie księgowym, są przetwarzane przez wspólników »H.« s. c. w celu dopełnienia obowiązków wynikających z art. 74 ust. 2 pkt 8 i ust. 3 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223 z późn. zm.), zgodnie z którym pozostałe dowody księgowe i dokumenty powinny być przechowywane przez 5 lat licząc od początku roku następującego po roku obrotowym, w którym zostały wystawione

(duplikaty paragonów nie są drukowane, są przechowywane wyłącznie w systemie informatycznym o nazwie „A.”). W żadnych innych celach, w tym celu marketingowym, dane ww. osoby nie są i nie będą wykorzystywane przez wspólników »H.« s. c. (oferta wykonania przeglądu rejestracyjnego przez Okręgową Stację Kontroli Pojazdów prowadzonej przez „H.” s. c. została skierowana do Pana K. Z. tylko raz)”.

Po zapoznaniu się z całością zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych zważył, co następuje.

Analizując okoliczności niniejszej sprawy przede wszystkim wskazać należy, iż Spółka jest administratorem danych osobowych Skarżącego. W związku z powyższym spoczywają na niej określone obowiązki wynikające z przepisów ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2002 r. Nr 101, poz. 926 z późn. zm.), zwanej dalej ustawą. Jest nim nie tylko obowiązek legalnego przetwarzania danych, ale również konieczność przetwarzania ich ze szczególną starannością.

Ustawa określa obowiązki administratora danych, do których należy przetwarzanie danych osobowych z zachowaniem przesłanek określonych w ustawie. Przepisem uprawniającym administratorów danych do przetwarzania danych osób fizycznych jest art. 23 ust. 1 ustawy, zgodnie z którym, przetwarzanie danych jest dopuszczalne tylko wtedy, gdy spełniona jest jedna z przesłanek taksatywnie wskazanych w tym przepisie. Stosownie do treści powołanego przepisu, przetwarzanie danych jest dopuszczalne wtedy, gdy: osoba, której dane dotyczą, wyrazi na to zgodę, chyba że chodzi o usunięcie dotyczących jej danych (pkt 1), jest to niezbędne dla zrealizowania uprawnienia lub spełnienia obowiązku wynikającego z przepisu prawa (pkt 2), jest to konieczne do realizacji umowy, gdy osoba, której dane dotyczą, jest jej stroną lub gdy jest to niezbędne do podjęcia działań przed zawarciem umowy na żądanie osoby, której dane dotyczą (pkt 3), jest niezbędne do wykonania określonych prawem zadań realizowanych dla dobra publicznego (pkt 4), jest to niezbędne dla wypełnienia prawnie usprawiedliwionych celów realizowanych przez administratorów danych albo odbiorców danych, a przetwarzanie nie narusza praw i wolności osoby, której dane dotyczą (pkt 5). Za prawnie usprawiedliwiony cel ustawodawca uważa w szczególności w myśl art. 23 ust. 4 pkt 1 ustawy, marketing bezpośredni własnych produktów lub usług administratora danych. Katalog przesłanek wymienionych w art. 23 ww. aktu prawnego, jest zamknięty. Każda z przesłanek legalizujących proces przetwarzania danych osobowych ma charakter autonomiczny i niezależny. Oznacza to, że przesłanki te co do zasady są równoprawne, a wobec tego spełnienie co najmniej jednej z nich stanowi o zgodnym z prawem przetwarzaniu danych osobowych.

Kluczowym dla podjęcia rozstrzygnięcia w niniejszej sprawie jest zatem ustalenie, czy Spółka kierując do Pana K. Z., ofertę marketingową, polegającą na poinformowaniu go o zbliżającym się terminie przeglądu technicznego pojazdu i zachęcającej jednocześnie do skorzystania z wykonania ww. przeglądu w Spółce, legitymowała się jedną z przesłanek legalności tego procesu, o których mowa w art. 23 ustawy. Z wyjaśnień złożonych przez Spółkę w przedmiotowej sprawie

wynika, iż Skarżący, podczas dokonywanej w Spółce kontroli pojazdu, wyraził „ustną” zgodę na kierowanie do niego ofert marketingowych. Jednocześnie jednak Spółka nie przedstawiła żadnych dowodów na potwierdzenie tej okoliczności, podczas gdy sam Skarżący wskazuje, iż takiej zgody nie udzielał.

W świetle powyższego należy stwierdzić, że postępowanie dowodowe przeprowadzone w sprawie nie dostarczyło wystarczających dowodów na potwierdzenie okoliczności wyrażenia przez Skarżącego zgody na kierowanie przez Spółkę ofert marketingowych. Należy zatem zaakcentować, że organ administracji publicznej może uznać stan faktyczny rozpatrywanej sprawy za ustalony jedynie na podstawie nie budzących wątpliwości dowodów i nie może poprzestać w tym zakresie na uprawdopodobnieniu – chyba, że przepisy ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2000 r. Nr 98, poz. 1071 z późn. zm.), zwanej dalej Kpa, stanowią inaczej (np. art. 24 § 3 Kpa). Jak stwierdził Naczelny Sąd Administracyjny w wyroku z dnia 9 lipca 1999 r. (sygn. III SA 5417/98) „organ prowadzący postępowanie musi dążyć do ustalenia prawdy materialnej i według swej wiedzy, doświadczenia oraz wewnętrznego przekonania ocenić wartość dowodową poszczególnych środków dowodowych, wpływ udowodnienia jednej okoliczności na inne okoliczności”.

Ustosunkowując się ponownie do legalności skierowania przez Spółkę do Pana K. Z. ww. oferty marketingowej wskazać należy, iż Spółka nie uprawdopodobniła w żaden sposób aby Pan K. Z. wyraził wspomnianą „ustną” zgodę. Nie sposób także zgodzić się z argumentacją Spółki, iż działanie to opierało się na art. 23 ust. 1 pkt 5 ustawy. Podkreślić bowiem trzeba, iż Pan K. Z. skorzystał z usług Spółki jednorazowo i nie wiązała go z tym podmiotem żadna umowa cywilnoprawna. Z materiału dowodowego zgromadzonego w niniejszej sprawie wynika ponadto, że analizowane przetwarzanie nie nastąpiło w ramach żadnej umowy, dla realizacji której byłoby niezbędne, ani też nie były podejmowane działania zmierzające do jej zawarcia na żądanie Skarżącego (art. 23 ust. pkt 3 ustawy). Przetwarzanie to nie było także niezbędne do wykonania określonych prawem zadań realizowanych dla dobra publicznego (art. 23 ust.1 pkt 4 ustawy), jak również nie prowadziło do zrealizowania uprawnienia lub spełnienia obowiązku wynikającego z przepisu prawa (art. 23 ust.1 pkt 2 ustawy).

Podkreślenia wymaga jednocześnie, iż z punktu widzenia zasad przetwarzania danych ujętych w ustawie legitymowanie się przez administratora danych podstawą do gromadzenia danych osobowych nie upoważnia go do ich wykorzystywania w celu innym niż zostały pozyskane. Zgodnie bowiem z art. 26 ust. 1 pkt 2 ustawy, administrator danych przetwarzający dane powinien dołożyć szczególnej staranności w celu ochrony interesów osób, których dane dotyczą, a w szczególności jest obowiązany zapewnić, aby dane te były zbierane dla oznaczonych, zgodnych z prawem celów i niepoddawane dalszemu przetwarzaniu niezgodnemu z tymi celami, z zastrzeżeniem ust. 2. W myśl zaś art. 26 ust. 2, przetwarzanie danych w celu innym niż ten, dla którego zostały zebrane, jest dopuszczalne, jeżeli nie narusza praw i wolności osoby, której dane dotyczą, oraz następuje: w celach badań naukowych, dydaktycznych, historycznych lub statystycznych (pkt 1), zachowaniem przepisów art. 23 i 25 (pkt 2).

Odnieść się w tym miejscu należy do stanowiska doktryny, w którym wskazano, iż cyt.: „Zbieranie danych osobowych powinno być dokonywane dla oznaczonych, zgodnych z prawem celów; nie jest dozwolone ich dalsze przetwarzanie niezgodne z tymi celami (zasada związania celem). Dotyczy to także przypadków, gdy owo dalsze przetwarzanie dokonywane jest przez tego samego administratora. Wspomniany cel wyznacza zakres przetwarzania danych. (...) Zbieranie danych musi następować do celów: a) oznaczonych, b) zgodnych z prawem. Nie ulega wątpliwości, iż pierwszego z tych warunków nie spełnia pominięcie, zatajenie celu zbierania danych. (...) Cel przetwarzania danych powinien być zakomunikowany przed ich pozyskiwaniem; chodzi o to, aby zainteresowani znali go najpóźniej w momencie, w którym zbierane są ich dane osobowe” (J. Barta, P. Fajgielski, R. Markiewicz, Ochrona danych osobowych, Komentarz, Wydanie 5, Wyd. Lex a Wolters Kluwer business, str. 530).

W analizowanej sprawie Spółka pozyskała dane osobowe Skarżącego w celu wykonania jednorazowej usługi na jego rzecz. Za wykraczające poza cel wykonania jednorazowej usługi uznać należy skierowanie do Skarżącego oferty marketingowej zachęcającej do dalszego korzystania z usług Spółki. Wobec powyższego, organ ochrony danych osobowych zwrócił się do Spółki o respektowanie przepisów ustawy w procesie przetwarzania danych osobowych. Jednocześnie jednak wskazać należy, iż zakwestionowane działanie Spółki miało charakter jednorazowy i dane osobowe Skarżącego nie są aktualnie przetwarzane w celu marketingu bezpośredniego własnych produktów lub usług Spółki.

Wskazać należy, iż obecnie Spółka przetwarza dane osobowe Skarżącego w związku z realizacją obowiązku nałożonego na ten podmiot na mocy § 5 ww. rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 18 września 2009 r. w sprawie zakresu i sposobu przeprowadzania badań technicznych pojazdów oraz wzorów dokumentów stosowanych przy tych badaniach (Dz. U. Nr 155, poz. 1232) oraz – jeśli chodzi o dane osobowe Skarżącego zawarte w paragonie fiskalnym – na podstawie art. 74 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2009 r. Nr 152 poz. 1223 z późn. zm.).

Zgodnie z § 5 powołanego wyżej rozporządzenia, podmiot prowadzący stację kontroli pojazdów prowadzi rejestr badań technicznych pojazdów, zwany dalej "rejestrem", z wykorzystaniem systemu informatycznego (ust. 1). W rejestrze zamieszcza się dane i informacje o wykonanych badaniach technicznych i innych czynnościach związanych z dopuszczeniem pojazdu do ruchu. Zakres wymaganych danych, zamieszczanych w rejestrze, związanych z dopuszczeniem pojazdów do ruchu, określa załącznik nr 8 do rozporządzenia (ust. 2). Dane i informacje o wykonanych badaniach technicznych i innych czynnościach związanych z dopuszczeniem pojazdu do ruchu przechowuje się w rejestrze przez okres 12 miesięcy. Po upływie tego okresu dane i informacje podlegają archiwizacji na nośniku informatycznym i są przechowywane przez okres 5 lat (ust. 4).

Według zaś dyspozycji art. 74 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2009 r. Nr 152 poz. 1223 z późn. zm.), zatwierdzone roczne sprawozdania finansowe podlegają trwałemu przechowywaniu. Pozostałe zaś zbiory, w zależności od ich rodzaju, przechowuje się co najmniej przez okresy wymienione w art. 74 ust. 2 omawianej regulacji. I tak, w myśl przepisu

art. 74 ust. 2 pkt 8 tego aktu prawnego, pozostałe dowody księgowe i dokumenty, tj. niebędące wymienionymi wprost w art. 74 ust. 2 pkt 1 – 7 ww. ustawy, przechowuje się przez okres 5 lat.

Przechowywanie przez Spółkę dokumentacji w celach archiwalnych wynika z ustawy o rachunkowości oraz z rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 18 września 2009 r. w sprawie zakresu i sposobu przeprowadzania badań technicznych pojazdów oraz wzorów dokumentów stosowanych przy tych badaniach, i odbywa się w celu realizacji uprawnień i obowiązków wynikających z ww. aktów prawnych, a więc w oparciu o przesłankę legalizującą przetwarzanie danych osobowych z art. 23 ust. 1 pkt 2 ustawy. W tej sytuacji brak jest podstaw by odmówić waloru legalności przetwarzaniu danych osobowych Skarżącego przez Spółkę Przetwarzanie to aktualnie znajduje swe prawne uzasadnienie w przepisie art. 23 ust. 1 pkt 2 ustawy.

W myśl przepisu art. 18 ust. 1 pkt 1 – 6 ustawy, w przypadku naruszenia jej przepisów Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych z urzędu lub na wniosek zainteresowanej osoby w drodze decyzji administracyjnej, nakazuje przywrócenie stanu zgodnego z prawem, a w szczególności 1) sunięcie uchybień, 2) uzupełnienie, uaktualnienie, sprostowanie, udostępnienie lub nieudostępnienie danych osobowych, 3) zastosowanie dodatkowych środków zabezpieczających zgromadzone dane osobowe, 4) wstrzymanie przekazywania danych osobowych do państwa trzeciego, 5) zabezpieczenie danych lub przekazanie ich innym podmiotom, 6) usunięcie danych osobowych. W niniejszej sprawie postępowanie nie może zakończyć się jednak jakąkolwiek decyzją odpowiadającą dyspozycji przytoczonego art. 18 ust. 1 ustawy o ochronie danych osobowych. Skoro bowiem postępowanie dowodowe nie potwierdziło, iż aktualnie dane osobowe Skarżącego przetwarzane są przez Spółkę z naruszeniem ustawy, nie ma podstaw do rozważania zasadności skierowania pod adresem tego podmiotu nakazu związanego z tym przetwarzaniem.

W tym stanie faktycznym i prawnym Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych rozstrzygnął, jak w sentencji.

Na podstawie art. 21 ust. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2002 r. Nr 101, poz. 926 z późn. zm.), art. 129 § 2 w zw. z art. 127 § 3 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2000 r. Nr 98, poz. 1071 z późn. zm.), strona niezadowolona z niniejszej decyzji, w terminie 14 dni od dnia jej doręczenia, może zwrócić się do Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych (adres: Biuro Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych, ul. Stawki 2, 00-193 Warszawa) z wnioskiem o ponowne rozpatrzenie sprawy.